

Lehdistötiedote

Luxemburg, 8. syyskuuta 2022

EU:n tarkastajat yksilöivät kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon onnistumiseen kohdistuvia riskejä

Elpymis- ja palautumistukiväline perustettiin vuonna 2021 covid-19-pandemian taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lieventämiseksi. Saadaksesen osuuden elpymis- ja palautumistukivälineestä jaettavasta yli 700 miljardin euron suuruudesta EU:n rahoitustuesta jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmat, jotka Euroopan komissio tutkii. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tänään julkaisemassa erityiskertomuksessa todetaan, että komission suorittama arviointi on yleisesti ottaen asianmukainen, mutta kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon onnistumiseen kohdistuu edelleen riskejä, kuten epäselviä välitavoitteita ja tavoitteita.

"Elpymis- ja palautumistukiväline on ainutlaatuinen väline, jonka tarkoituksena on tukea jäsenvaltioiden uudistuksia ja investointeja ja siten niiden elpymistä ja palautumista", toteaa tarkastusta johtanut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ivana Maletić. *"Tuen oikea-aikaisella saatavuudella on keskeinen merkitys, mutta se ei saa tapahtua moitteettoman varainhoidon kustannuksella. On huolehdittava täydestä avoimuudesta ja vaikuttavasta valvonnasta sen varmistamiseksi, että EU:n varat käytetään aiottuun tarkoitukseen ja että niillä saavutetaan tavoitellut vaikutukset."*

Tarkastajat tutkivat prosessia, jonka avulla komissio arvioi kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia, sekä jäsenvaltioille tässä yhteydessä annettuja ohjeita. Kuuden jäsenvaltion (Saksa, Kreikka, Espanja, Ranska, Kroatia ja Italia) osalta tarkastajat arvioivat myös, varmistettiinkö komission suorittamalla arvioinnilla elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvien ehtojen noudattaminen.

Tarkastajat havaitsivat, että arviointi oli yleisesti ottaen tarkoituksenmukaista. Komissio perusti arviointinsa kattaviin sisäisiin ohjeisiin ja tarkistuslistoihin. Arvioijat eivät kuitenkaan käyttäneet niitä järjestelmällisesti tai yhdenmukaisesti laadullisessa arvioinnissa, mikä toisinaan vaikeutti arvioinnin jäljittämistä.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tarkastajien mukaan elpymis- ja palautumissuunnitelmat edistävät todennäköisesti elpymis- ja palautumistukivälineen kannalta merkityksellisiä politiikanaloja, mutta niiden merkityksen laajuus vaihtelee ja saavutettava käytännön vaikutus jää vielä nähtäväksi. Komission omassa arvioinnissaan tekemän johtopäätöksen tapaan tarkastajat totesivat, että yksikään tarkastusotokseen sisältyneistä toimenpiteistä ei todennäköisesti aiheuta merkittävää haittaa ympäristölle. Ympäristövaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä ei kuitenkaan ole järjestelmällisesti sisällytetty elpymis- ja palautumissuunnitelmiin välitavoitteiden tai tavoitteiden muodossa.

Tarkastajat havaitsivat, että komission suorittama arviointi paransi välitavoitteiden ja tavoitteiden laatua. Jotkin niistä eivät kuitenkaan olleet selkeitä eivätkä kattaneet täytäntöönpanon keskeisiä vaiheita. Eri jäsenvaltioissa ei myöskään aina sovellettu yhdenmukaista lähestymistapaa. Komission arvioissa, jotka koskivat kustannusarvioita, näkyi tiettyjen toimenpiteiden osalta tietojen puute. Komission arviot osoittivat niin ikään, että maksuprofiilit perustuivat paremminkin neuvotteluihin kuin taustalla olevien kustannusten huomioonottamiseen.

Tarkastajat tutkivat myös, varmistettiin ko komission suorittamalla arvioinnilla, että elpymis- ja palautumissuunnitelmissa käsiteltiin kattavasti tai merkittävältä osin maakohtaisia suosituksia, jotka oli annettu eurooppalaisen ohjausjakson eli EU:ssa toteutettavan talous-, finanssi-, työllisyys- ja sosiaalipolitiikan koordinoitisyklin yhteydessä. Tarkastajat totesivat, että arviota siitä, mikä muodostaa merkittävän osan maakohtaisista suosituksista, ei ole tarkennettu. Arviointi on näin ollen edelleen jossakin määrin harkinnanvaraista erityisesti tapauksissa, joissa komissio on havainnut puutteita. Tarkastajat totesivat myös, että joihinkin maakohtaisten suositusten osatekijöihin ei puututtu kaikissa tarkastusotokseen kuuluneissa jäsenvaltioissa.

Taustaa

Heinäkuussa 2020 Eurooppa-neuvosto hyväksyi yli 800 miljardin euron elpymisrahaston NextGenerationEU:n. Sen keskeinen osa on elpymis- ja palautumistukiväline, jonka kokonaismäärä on 723,8 miljardia euroa (käypinä hintoina). Tämä tarkastus on ensimmäinen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevien tarkastusten sarjassa. Se muodostaa yhden tilintarkastustuomioistuimen prioriteeteista, joiden mukaisesti tavoitteena on arvioida EU:n covid-19-pandemian johdosta politiikan eri osa-alueilla, kuten talouden ohjausjärjestelmässä, toteuttamia toimia.

Erityiskertomus 21/2022 *Komission toimet kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien arvioimiseksi – Yleisesti ottaen asianmukaisia, mutta täytäntöönpanoon jää edelleen riskejä löytyy [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta](#).*

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 621 552 224